

Samuel Bohl   Matthaeus Marci

Disputatio [Hebraica] ...

3 : Exhibens Psalmum Decimum Sextum Seipsum Explicantem

Rostochii: Kilius, 1637

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn746231695>

Band (Druck)   Freier Zugang

Vert.: C. Ledebur

J. Böll. /c

R. N. Musc. 1637. 18.

DISPUTATIO TERTIA
EXHIBENS
PSALMUM
DECIMUM SEXTUM
SEIPSUM EXPLICANTEM.

QUEM

In honorem & subductu

Propriissime Dicti Davidis. Propriissime
videntis mortem & non videntis corruptio-
nem JESU NAZARENI. Domini
nostri unici.

PRÆSIDE

Viro Clarissimo

Dn. M. SAMUELE BOHL,

Gryphenberg. Pomeran.

*Publicæ ventilationi Hebraico idiomate instituendæ
subjicit*

MATTHÆUS MARCI, Colberg. Pomeran.
Aut. & Respondens.

*Habebitur in Auditorio majori ad diem 11. Novemb.
horis antemeridianis.*

ובכרוא מושה אל— ארהל מועד לדבר אהו ושמע אתהקל
מדבר אליו מעל הכפרת אשר על— ארון העדת מכין שני
הכרובים וידבר אליו.

ROSTOCHJ,

Litern NICOLAI KILII, Acad. Typograph.
ANNO M.DC. XXXVII.

MAGNIFICO DN. RECTORI,
REVERENDIS, AM-
PLISSIMIS, CONSULTIS-
SIMIS, EXPERIENTISSIMIS, CLA-
rissimis in Academia Rostochiensi
PROFESSORIBUS.

Dominis & fautoribus meis honorandis
s & o.

RECTOR MAGNIFICE

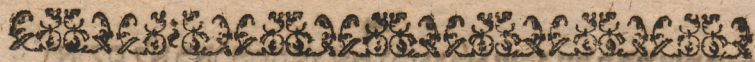
Viri Amplissimi & Excellentissimi. Quid in vestra Aca-
demiâ à me agatur, recte viaetis. Ut autem vestro fa-
vore & beneficio hac fieri, declararem publicè, Psalmum deci-
mum sextum se ipsum explicantem ad pedes V. M. & R. R.
A. A. D. & E. deponere volui. Non meus est hic labor, sed
discipuli mei, quamvis se in hoc Psalmo, nisi planè falsus sum,
non discipulum, sed quod intelligentes judicabunt non in ulti-
mis Philologum prabuerit.

Qua ante jacuere Hebraea studia, quantum in me fuit
exuscitare volui, nil hic nisi Dei gloriam, Ecclesiarum bonum,
& studiosae juventutis rectam informationem spectavi, putog,
cum bono Deo rem ipsam pro me loqui.

Accipite ergo hac fronte sereniori, & meos & mei respon-
dentis conatus in Dei gloriam & veritatis inquisitionem pro-
moveate.

M. & R. R. & A. A. D. & E.

M, Samuel Bohl,

ומה כבודנו ונראה בלא ראת שחת ונשמחה בראה
 שמו שמים.

ואין צורך לדור שאזה מחבר המזמור הזה שחברו דוד מהבר
 מלך יהודה ונכרא יהודה כי הגה מכתם לדוד ואין דין שתפרש
 שם דוד על המלך המשיח בן דוד אשר נושא המאמר זה
 ובקצת מקומין הכתוב נקרא דוד כי הנה'גם שבקצת שאר
 הלים חמצא מכתה לדוד אשר במ לא תוכל לומר מכתם
 למשוח ישוע הנצריא כי בהם ירוח הקודש דעתו לא על
 המשוח כואם לבר על דוד בן ושי וגם נשען לו בכרחו
 מפני שאול במערה באחו אותו פלשתים בגת ומכאן
 אומר אג/ כי כאשר שם מכתם לדוד כמו/ מכתם לכן ושי
 הבורח מפני שאול והנאחו מפלשתים בגת כן גם פה מכתם
 לדוד למלך יהודה רוח יא/ רבר בו וגם כן כפר כסיס
 השלוחים/ כה אמר דוד על המשיח שויתי יהודה וגומ/

מכתם

מכתם/ מגזרת כתם והרצון בו מחר ועל זאת גם הכיט
 רבינו מר'רין לותר בפתרו' איו ג'לדן קלינ'רת בלעז ומורת
 הרבר וההוא שמוזמר זה נכבד ויקר כמו שכתם כי דבר בו
 הכחבר מפלאות היקרות והנחמדות מזהב רמפו רב כאשר
 נראה למטה בפירוש כל פסוקים מכאן אף שלוחי ושווע
 הוצריא בכרית החדש אחרי שפך רוח הקודש המזמור הזה
 הזכירו ראשון מכל מזמורים וכן הופיעו שבאמת מכתם
 היא.

וכי לא נאריך פירושה הפתחה נכוא אל נושא המאמר ידע כי
 קצת מפרשים סבורים שהוא דוד אשר במקום אחר אמר המאמר
 שמרני יהוה מידי רשע והוא חסה ביתוה אדננו כמו/ ויהוה
 אלהי כן חסיתי וכניחשו כל המאמרות אל דוד המלך.
 ואולם א ב

ואולם לא ראו המהוא אם יראו לא שמו על לבם שכתב
כי לא תעזוב נפשי לשאול ולא תהן חסידך לראות שחת
אכה תוכל זאת לנפיל על דוד בן ישי הלא מת הוא הלא
ש'כב עם אבותיו וקבר בעיר דוד ולא שבמשאור
או ממות כמו שלא שבו אבותיו ולפי כן הדע שראה שחת
כי לכל אנוש נאמר בהפשט עפר אתה ואל עפר תשובי

ועתה הקורא בקש אזהמת ולא ראה שחת ותמצא ושוע
הנוצריא איש האלהים אשר הרגו אותו יהודים ותלוהו
על עץ והוא החיה את עצמו ויקום כיום שלישי כראיו
אפשר שיחזקו המות ובענין זה הוצרכת להוליד שיסוע
הנצריא לברו בא נושא המאמת המזמור ולא דוד ול
אדם אחר ואם תאמר כי דוד המלך יחבר מזמור כילו
וידבר אל יהוה לא תעזוב נפשי כאילי על עצמו ולא נפשו
שמלך המשיח דע כי היה דוד נביא גלוי עינים ראה העתיד
שיומת חי ויקום המשיח ונכא בעתו עלי וכשוקבל מאלהים
הבטחת שיולך מזרעי המשיח עלכן דבר על בני כאילו
על עצמו לא תעזוב נפשי לשאל וגו' כאשר גם אמר במזמור
אחר יחני כבודתי ראש ולמצאי ישקוני חומץ וזאת ל
אמתהו ברוד כי אם בישוע ומשיח כי לא תמצא בכ
הכתב שאויבי דוד נתנו לו כבודות ובצמאן ראש וחומץ
אבל על ישוע הנצריא תקראו כי צעק בקיל גדול צמאתי
והשקו איתי חומץ מתול במדרה ומכאן אומ' רכומי שדבר שם
דוד תחת כנו כן גם בו דבר במזמור ההוא ולפי כך ישלפרש
עידוד כבני מלך המשיח לא יעזוב לשאול ובכנו לא רא

שחר

א

וְיִשְׁעוּ אֶת הַיָּדַיִם וְיִשְׁעוּ אֶת הַיָּדַיִם

אָמַר וְזֶה הוֹרָה פְתוּרֵם הַלְמִיד יֵשׁוּעַ שֶׁלֹּחַ אֶל יְחִירִים
בְּאִמּוּדוֹ כֵּן דָּבַר רֹדֵד עָלָיו הִיגוּ עַל יֵשׁוּעַ הַמְשִׁיחַ שׁוֹמֵר
יְהוָה לְנַגְדֵי תְמִיד כִּימִימֵינוּ לֹא אִמּוּט לִכֵּן יִשְׁמַח לְכוֹתְהֵם
לְשׁוֹנֵם אִם בְּשָׂרֵי אֲשֶׁכּוֹן לְבַטַח כִּי לֹא תֵעָוֹב נַפְשִׁי לְשֹׂאֵל
וְלֹא תִתֵּן חֲסוּדֶךָ לְרֵאוּת־שַׁחַת הוֹדִיעַנִי אֹרַח הַחַיִּים שׁוֹבֵעַ
שִׁמְחוֹת אֶת פְּנֵיךָ אֲשׁוּם אַחִים אֲלִיכֶם אֹמֵר בְּבַטַח עַד
אֲכִינּוּ דְרוֹשְׁמֵת וְיִקְרַב וְקִבְרָתוֹ הוּא עִמָּנוּ עַד הַיּוֹם הַזֶּה וְכִי
נָבִיא הוּא וְיִדְעֶה שְׁנִשְׁבַּע לוֹ אֱלֹהִים לְהַיּוֹת הַמְשִׁיחַ כִּשְׁר
מִפְרוֹ חֲלָצוֹן עַל כִּסְאֵי קֶדֶם דָּבַר עַל תְּקוּמַת יֵשׁוּעַ שְׁלֵמָה
תֵּעָוֹב וְנַפְשׁוֹ לְשֹׂאֵל וְלֹא רָאָה בְּשָׂרֵי שַׁחַת וְזֶה הַמְשִׁיחַ
הַהוּא הַקִּים אֱלֹהִים וְעָרְוֹ אֲנַחְנוּ וְגוֹמ' וְפָלֹס שְׁלֹחַ אֶת
הַגּוֹיִם כֵּן אָמַר כִּדְרוֹ אַחֲרָי עֲבָדוֹ לְדוֹרוֹ כְּעֵצַת יוֹי שֶׁכָּב
וְנִאֲסַף אֶל אֲבוֹתָיו רָאָה שַׁחַת אֲבָל הָאִישׁ אֲשֶׁר הַקִּימוֹ
אֱלֹהִים שַׁחַת לְרֵאוּתֵהּ.

וְיִשְׁעוּ

וְיִשְׁעוּ אֶת הַיָּדַיִם וְיִשְׁעוּ אֶת הַיָּדַיִם

וּמִתּוֹד זֶה מְבוֹרָה מְאֹד כִּי נִישָׂא דְמֵאֲמֵרָה מִלֶּךָ
הַמְשִׁיחַ וְלֹא אַחֲרָי וְשִׁוְתָהּ תִּדְעַ עֲצוּמַת מִשְׁפָּטָנִי נִשְׁמָרָה
תִּתְשַׁלְּשׁוּת מִזְמוֹר כּוֹלוֹ וְנִפְרַשׁ כָּל פְּסוּקִים אִישׁ עַל אַחֲרָי
וְיִשְׁעוּ אֶת הַיָּדַיִם וְיִשְׁעוּ אֶת הַיָּדַיִם

פְּסוּקָא / שְׁמַרְנִי אֱלֹהִים כִּי חֲסִיתִי בְךָ / שְׁמַרְנִי אֱלֹהִים / תְּפִלַּת
שׁוֹמְרֵי
יֵשׁוּעַ הַמְשִׁיחַ אֲשֶׁר בֵּעַת חִישׁוֹ עֵתֵר אֶל אֱלֹהִים לְעִזְרוֹ
כִּי אֲזַסְכֵּל עִוֵן כָּל הָאָדָם וְנִפְגְּעוּ כִּי כָל מַכְאוּבוֹת סִבְבוּהוּ
חֲבָלֵי הַמּוֹת וּמִצָּרֵי שְׂאוֹל אֲפָפוּהוּ וְלִפִּי כֵךְ אָמַר שׁוֹמְרֵנִי
וְחֲרָצוֹן כִּי הַקִּימֵנִי בְּגִבּוֹלֵי כְמוֹ שׁוֹמְרֵנִי מִיַּד פַּח וּפְתָרוֹנֵי
הַעֲמֵרֵנִי בְּגִבּוֹלֵי וְאֵל הַפִּילֵנִי בַּפַּח פּוֹעֵלֵי עִוֵן וְהִנֵּה גִבּוֹלֵי
הַמְשִׁיחַ אֲנִי

המשיח תכליתו היא וכל מלאכתו אשר בעבורה בא בארץ
היני שושא הסאתנו ויראה את חליינויש פ השמן ויצילנו
מדי שאול על כן קרא אל אל שימרו אל יאכר ואל יואש
כיאם יקום בתפלתו יסכול כל הצרות ויבלעמות לנצח וכן
ומלא מלכתו: אל שם יהיה כאשר פתח אל אלוים יהיה
וענינו גיבור כמו/יש לאל וירוכי לעולם כסקרא שם יהיה
ית/מיוחס אל מאמר מכאן גם פה קראו אל כי דבר לי כאילו
לשומר והביט דוקא אל אילו כלום/ אביר אתה שתוכר
לעוזני אנוכי עתה חיותו רגבר אן איל כמים נשפכתי
והתפרדו כל עצמותי יש לבו כדוזג נמס בתוך מעי ויבש
כחרשו כל כוחי ואתה גיבור איל לך יוכלת בך למען תהי
לי לאל ולמשגברי ושומרני וגו.

כי חסיתי בך/ טענת תפלתו כלום/ לא וימיטו ולת
בך ובושו חסי בך לכן אל תבישני ושומרני כי גם תוסר
אנוכי בך וחסית/ כמו כסתה כנפיק אחסה והטעם כאשר
מקסה גזולתם כנפי אמם כן אתה אלי מחסו ופוחלתו לך
היא אעף שעזבוני רעו ותקומיגה עלי כל הבריאות ואפף
ומצרי שאול ורחקוני מכל מקום נס אני אל לברך בך נאמן
אתה צורו עזו ועזרתו בצרות ההנה נמצאוני מאוד.

אמרת פסוק כי אמרת ליהוה אדוני אתה טובתו כל עליך/ אמרת
לשון נקבה ופירוש רשי לכנסת ישראל אמר דוד יש עליך
לומר לוי/ אדוני אתה וגומ/ ותוסיף דא לאמור אמרת לוי/
לנפשי היא אומ/ וכן מצינו דוגמתו ותכל דוד ופתרונו ותכל
נפש דוד אף כאן אמרת נפשו לוי/ וזה פירוש בעיני טוב כן
הפירוש הראשון לפי התשללות חזמור כי הוא אמר
ליהוה

ליהוה ארוני אתה אשר דבר שומר נפש חסיתי כן טובתי כל
עליך וזה ישועה ששית נושא המאמרה בכל מזמור והיה
דבר לנפשו אמרת ליהוה ומבטו אל שבע שאלהים ודוקא
לקנומתו: אמרת/ לא כאשר כתוב ואמרת אליו כאילו יצא
מפי כי אם כמו/ אמר נבל בלכו וענינו ריא דימנשתרו
בלעז והרצון בו יגודו מעשיך לקצת אנשים כי לא תוכלי
לשאת טובתך אלא יהוה השליח אותך.

יב.

ארוני
אתה

ארוני מגזרת ארן וזה שם בענין ראש קרוב אל יהוה
כיהוא באמת ארן כל הארץ כרא הוא כל וכל סמכו עליו
דמשפט לשוב כל עליו ובמקום הזה אמר שבע אלהים
בקנומתה ליהוה אתה לי ארן מל'מ/ אף על פי יחזת ארוני
לאטובתי מעמך אל אלק כנגד עיני מעשיך.

יג.

טובתי
כל עליך

טובתי כל עליך/ אף על פי שאתה ארתי וכונתי בכל מעשי
מעליך שהיא לבן ידע עיטובתי כל עליך וטובתי/ כמו/
טובתי זהו אומרים לפני וטובת המלך המשיח כל מלאכתו
אשר עשה בארץ מעת הילתו ועד יום עלייתו לשמי השמים
בהורותו ובבשרו דבר חנו בעשותו נפלאות לבות בחושד
ובמותו בנצחו המות ובחרוס מלכות השטן אמנם מעשים
האלה טובה היו לאלבר להיות טוב וישוע סבתם אשר ל
נמצא בו חרע כי גם בהם הטיב לאדם אשר הצילו מירי
שואל והורושו חרי העולם; ופרי המעשים הטיבים שבא
על אנוש ועל תשועתו ראוי גם לכוא על אלהים ועל כבודו
לא כאילו חסרון לו מכל טובה כואם כי חפץ יהוה בישעת
האדם וחללו הנושעים הודו ורחמו שהיא טובה ועתה
חקרא מה הפכו טובתי כל עליך וטעם פרי הטיבה לאתבא
עליך ועל תהלות שמך.

ואם רעיון לדעת אתמכת אמרתו הקשב במסוק הנדרף וחה
אה מדוע ואיכה טובת ישוע הנצריא כל על רהוד לקדושים
קדושים אשר בארץ המה ואדוני כלחפצובם ויש קצת מפרשים
המשיחיים אשר כנפתרו טובתו בל עליך כואם על קדושים
אשר בארץ המה ולא רואה אני איכה זהפתרון ווכל לאמת
ממעו הסקרא כי לא נמצאה מלת הקבלה בראש הפסוק
קודם לקדושים ועוד אמר לקדושים ולא על קדושים כמ
שאמר עליך ונודע כי שנוי המלות מסבב הטעם משתנה
ואחרי כן רעכו פה מלת למד ענינו בשביל אובעבור כמו
לקשה יום ופתרנו בעבור קשה יום ורבים כמוהו אף
במקום הזה בעבור אובשביל קדושים אשר בארץ המה
וקדושים לשון מובדלים אומובחרים כמו האיש אשר
יבחר יהוה הקדו שהוא ויבדלו זרע ישראל והבדלו מעמו
הארץ קדושים תהיו ונוסף אשר בארץ המה כי גם קדושים
אחרים אשר לא בארץ הינומלאכי והוה אשר בשמים וע ד
הקדושים המתים שנאספו מן הארץ קודם שבא המלך
המשיח בכשר או כי השמע פירושו אשר בארץ הינו אשר
דוקא ובמעלה ראשונה מובולים מה ותו ומתוך זו תאר
שקדושים בארץ כנעו והמה יהודים זרע יעקוב אשר קדש
אותם יהוה אלהי אבותם הגיד להם חקיו ומשפטי
הצדיקים ובחר במלסגרתו והבטיח אותם על רצונך שיהיה
להם ד' אלהים ולאבועשה להם כאשר לא עשה כל הגוים
וזאת גם אמר להם משה עה עם קדוש אתה ליהוה אלהיך וכך
בחנ יהוה להיות לו לעם סגלה מכל העמים אשר על
פני הארמה.

אדירי / סמיכות ושנרדף כד' חפצי בם יש תחת ע"ם
 מאחר אשר סמוך עליו חמוקדם כמו / מכת בלתו סרה
 הרצון בו מכת התפדת וככה אדירי כל חפצי בם כמו /
 אדירי רצינו ואדיר מגזרת אדרת ואם נשא עינונו א"ל
 ענונו נדע שהיא גדול באומץ ובכבוד ומכאן בראשו מיוחס
 לוי / ית / אשר חקו וכבודו מהלל מאוד כמו שנאמר
 ימינך והוה נאדרי בכוח מי כמוך נאדר בקודש נורי
 החלות עושה פלא ואחריו כן נשאל גם אל אנשים בשיחוק
 המשתתף לעם מעמים כמו ישכנו אדיריך והמה ראשו
 מלכות גבורים ונכבדים ובשביל זוגם יהודים במקום
 הזה נקראו אדירים כי חזיקים המה עם כוח האדיר אלהים
 מכל גוי שבעולם הגדל ורוממו להיות מהולל בעיני
 כל העמים שמו נודע בכל הארץ קצת זרים עברו לו
 רבים תמהו עליו ואמרו עם חכם ונכון הגוי הגדול הווד
 אשר לו קרובים האלהים.

כל חפצי בם / ר"ל נעומים לי המה ורצותיכם ואהבתי
 אותם ואמנם כל חפץ המלך המשיח היה ביהודים ולמען כל חפצי
 טוב בעיניו להולד מדמם ולהיות אחיהם לבשר כאשר
 מקדם שכן בקרב אבותיהם במדבר אשר הכי אם אל ארץ
 הבסחת כן גם ערב לו בומי בשרו להיות בתוכם ולפיו
 התהלך בארצם והטיב להם בבשר שקרוב מלכות השמי /
 ובכא

ובכאר טובה ונביאי' בושבתם הראיתת' למ' אה מפלאות
ובעשות כרצונ' כל הנצטרך איש ד' לא נאדר.

ז.

ואיכה הקדושים ההמה וארור' אשר בם כלחפץ המשיח
מסבבים לא טובתו עליה' רעכו בא הוא אליהם יהמרו
לא סבלי כואם בוז אותו ומאסיהו עם מעשו הוא חשב
עליהם טובה והמה חשבי לרעה זושנאו ויסטנו אותו
ואחרי שעלה ד' שמים שלוחיו מבשרים בקרבם שבישוע
הנצריא לברו וש השועת כל האדם והמה הוסיפו להרע
מאן מאנו לשמיע להם ידלכו בם והשליכו הללך המשיח
דניב או פרי חושו וכל מלאכתו זככה טובתו לא באר
עליהם ובשבילם גם לא על יחוריה.

ירבו / פסוקר / ירבו / עצבותם אחר מהרו / ועצבותם / לשון
עצבותם כאב כמו שאמר איוב יצרת' כל עצבותי ועליו כתוב כי
אחר מהרו גרול הכאב ובכבדום הנרדפים נראה כאילו הפר מלר
אשר והנה רוגמתו לכול יבוא והרצון כז לכול אשר יבוא
וכן עצבותם אחר מהרו כמו אשר אחר מהרו ומצאנו
כז מהרו משאו שלו יש חיש כמו זימהר לעשות אותה
מהר מכיהו בן ימלא ועתה חרע שטעם החושו לאח
עצבות והנה תמצאו אותם ושוב עמלם כראשם ועל
קדקדם המספירר ושיותר יר בולהם המכאבים
ובהמון יפגעו בם ולא יהיה מציל וכי ררך קוצר אוליד
יהיה חרם אשר כונו לקדוש.

יב

כל אסוף נסכיהם מרם/פירושו/לא אכזב בעדתם ולא
 אתאחד עמהם בעבדם ובאמונתם וכי אשר היו בעדה **כל אסוף**
 אחר התאחדו גם בדמיון העולות כאשר כתוב הקהל חוקה **וסכיהם**
 אחת הורה אחת ומשפט אחת והיה לכם ולגר הגר אתכם
 ומתוך זו מבואר שהאומר כל אסוף נסכיהם הוא ובדר
 מקהלם ומכל עבודתם והוא יסודו ביסוד הנצריא אשר
 תורת עבודה המשתנה בו כגופו החל להכין ולפי דעתו
 כי הנצריא בימו בשרו לא הקריב קרבנו אעפ יהודי הוא **מרב**
 מרם/במו אן לו דם ודיכם מרם מלאי ומעמי שעבודותם
 טמאות ותעבות בעניו בעבור רוב הטאותיהם ואשמותם
 ולפי כך שקץ בכנסתם וזאת יותר תראה אם תשא עיניך
 אל הנרדף ; ובל אשא שמותם בשפתי אשר הרצון בו
 לא אקרא בשמם ולא אדבר עליהם כי חנה ותשא בריתו
 עלי פיך ופתרונו ותדבר על בריתי כאילו גם לך היא
 וכאילו שמרת אותה אף כן כל אשא שמותם על שפתי
 כמו לעולם לא אומר שלהם אני וכשמם לא אכנה ועוף **ובל אשא**
 לא אזכורם ואמחה זכרוכם כי ראויים לנשותם וראש **שמותם**
 זה פירושו/ ליהות כי דם כפיל בזכיהם יהנה הוא אחר
 לפי דעת המחוקק לא אני כשהם עושים אוכל ומתוך זו
 לא אקח שמותם על שפתי תינו ולא אוכל ולא אראה ולא
 אקרא בשם הזובח/גם מעלתם שהם סיבורים כי ועלת
 מסנו.עליהם אמאס בה כי הנה דרך אחר מעלתי בדרך
 שעתה תשמע

והוא

כ ב

יהוה
מנת
חלקי

והוא פסוק היהיה מנת חלקי וכופי אתה תומך גורלנו
 דברו דרך התנגדות וזאת כוונתו את על פי שפשעו הקד
 הקדושים המובדלים כשיאו כי אני לא ארוץ עמהם ומתוך
 זו מאגרו לקבל אותי ואת טובתי מכל מקום ישלי חלק ונחלה
 אחתה שלא בובחים הנראה להם שישפר כי מביט אני
 אליהוה אשר עצמו מנתי והוא יחלוק לי ברבים ובעצומים
 וישית זרע אחר תחת קדושים הסרבים ותחת החק שלהם
 ועתה הטיב והקשב שלא אמר יהוה חלקי כאשר כתוב
 חלקי יהוה אמרה נפשי כי אם יהוה מנת חלקי לפי כי שנה
 וחלק באדם אינו משחנה והנה מנת ענינו מתנה כמו
 והיה לך למנח/ משלות מנות ואם תבקש מה חלק ישוע
 המשיח אומ/אני כי זה טבע אלהים אשר כנגדו ארון דוד
 הוא ולא נמנה או נתן טבע האלהים לאישוולת המשיח
 והוא יהוה עצמו אשר לקח את טבע האדם לקנומה האחת
 והיה למשיח האחד אשר האלהים יתוהארם יחד וזאת
 מנת חלקי עינה אל כהונה ישוע הנצריא אשר לעולם לא
 יכתן לפני יהוה כי אם מנת יהוה בו ולא ראשית ולא סוף
 לו כשראני דוגמתו במלכי צדק מלך שלם כי כאשר הוא
 דרך קריאה אושם בוחן לעולם כן הוא דרך קריאה או שם
 ואמת יחד כהן לעולם וכאשר הוא ככהן אל עליון הוציא
 לאברהם לחם ויין כן הוא בתתו נדבק ובהשב על אחר
 וכופי מכן כופי הוא יהוה אשר ממנו ישפך גם רוח הקודש אנ
 תלמידיו לא לבד וכאילו הוא אלהים כי אם כאילו הוא
 אדם

מנת
חלקי

ישא
יהוה

אדם כמו/ עלית למלום שבית שבי לקחת מתנות באדם
וגומו/ וכשהראה כי גורלו באדרת אמר אתה תומך גורלי
כלומר בשר שעתה שוכן אני בו יהיה תומך כי כן לומר
דין הוה על המשיח לפי שבמזמור הוה גם ידבר כאדם
כאלהים כאדם וכאלהים וחזרוכ יש עלינו כבר לומר
על הלויים ועתה לא נוכל בשביל קוצר תוכחתני ואם
ישפר יעשה זו בפירושני שבלשון רומי.

תומך
גורלי

כא

פסוק ו/ הבלים נפלו לי בנעימים/ הוא כמו עלכן משחק
אלהים אלהיך מחברדיך/ כי כאשר למעלה אמר יהוה מנת
חלקי כן פה השיב אמרתו אל הרדיפה כלומר אם יהוה
חלקי החיוב כי חבלים נפלו לי בנעימים אף נחלת שפרה
עלו גובת שמים מה אמר כי עתה אתנה את המשיח לפי
יהוה ברוך הוא/ ואחרים על קנומתם נפלו להם גורל או
חבלים והנה הוא קנומת הי.

חבלים
נפלו לי
בנעימים

נחלת
שפרה
עלי

כב

פסוקו/ אברך את יהוה אשר יעצנו/ לחיות כי כה הפול
יהוה חבלי אברך אותו כי יעצני הינו הראני כל מה לדעת
עלי כמו איעצך אשר יעשה העם הזה למען באחרית הימים אשר
ואחריו/ דכותו והרבה אמרתו כשהוסיף פירוש הנרבה אף יעצני
לילות יסרוני כליותו/ לולות/ כלילות יסרוני יודונו/
כליותו/ קרבו והנה כליותו יהוה עצמו או שכינתו כי לא לילות
לבר שמו בקרבו המשיח כנ גם כוחו ומעלתו ודומים יסרוני
לזה פירוש המקומות רבים כשתקרא אינני פועל אנכי כליותו
כי אם יראני האב עשה בקרבי ואני אפער.

אברך

את יהוה

אף יעצני

לילות

לילות

לילות

לילות

רמשם

בג

באנן הנהגותיהם יצו כגדש בזה הנהגותיהם וכן כהן

ומשם תמיד מעלתו כשאמר בפסוק ח/שזוחו והוא לנגד
שויתו תמיד כי מימיני כל אמוט זה יסוד כל האמרה למעלה
וחורו כי עתה עין התשלשלות יהיה מנת חלקי וכוסי יהיה תומך
גורדי חברי נפלו בנעימים אף נהלת שפרה עלי אברך את
זהו אשר יעצנו אף לילה יסרני פליותי כי הנה תולדה זה
פסוק הנולד מנזכרים כי מימיני של המשיח היה יהוה כל
אמוט ומה שאמר כל אמוט לא כאילו יאמר לבלתי מוט
כי אם כן כל אמוט לא אמוט אך וורדה קינס וויגס אוס
מינס שתנדה פלו בלעז כי הוא פניו במלת שמרני יהוה כי
חסותו כך ומל תיה ה מומני כמו יהוה על ומינה מחץ כיום
אפו מלכים וטעמו יהוה בו ובעזי אשר בכוחו אני עומד
במשמרתו ולא אוכל למט' ורצון בו אני לא אמוט כי יהוה
מימיני ומלת מימיני שפר מלת על מימיני אף על פי
כאילו שוה כבר הוצאתי.

כי מימיני
בל אמוט

כדל הנהגותיהם וכן כהן

פסוק ט/לכן שמח לבי ויגל כבודי את בשרי ישכן לבטח/
כי יהוה לנגדו ומימיני הוא מתוך זו כסוכבה שמחה
גדולה בקרבו ומרוע אמר שמח לבי ולא שמחתו מינו כולו
דע כי מנחג במקרא שבא חלק תחת כולו כאשר האמרה
מיוחסה לכודו כנגד החלק הזה כמו שתמצא את וי/צבאות
ראו עינו ופתרונו אני ראיתי בשביל או כנגד עיני וכי
שמח לבי כמו שמחתו בלבו או שמח לבי ענינו במעלה
ראשונה שמחתו מאוד ודוקא מבית ונאסה וגל/ והוה
פצורת גול מענין עלץ וזה משוש שגראה ומרפץ או סביר
אמר

שמח
לבי

וגל

אמר השמחה כבודי/ כמו בקהלם אל תחד כבודי ומעמו
לשוני כפתרון רוח הקודש בכרית החדש הגל לשוני כבודי
גלוסא מו בלעז כבר יאמר ובמקום הזה לכל אשר שם
מעלה לו במלך המשיח ויותר ראוי לחיו מהנפש.
כהו

אף בשכוי לבטח/ בשרי ענינו במקום הזה גופי והתנגד
בשהי גף לכבוד והמעם אף על פי שארע כי אמות מכל מקום
ושכת שומח ומגיל כי אשכוב ואישן לא לבד בשלום כי אם גם
לבטח כי בוסח שלא שחתי בעפר כי אם חיו בקברי
לשאה יסוד פירושונו הביט אל פסוק נדרף אשר בו
כיאר עצמו מה ישכת לבמח.

כו

פסוק ייכו לא תעזוב נפשו לשאול ולא תתן חסידך לראות
שחת נפשי/ פתח ונו אותי או עצמי כמו תכרך נפשי תנצל
לא נפשי ורבים כמיהם שאול/ לא כמו ישו בורשעי/ שאולה
תעזוב כיום כמו/ ארד אל בני שאולה אשר בו לא ענו קברי
נפש אמר ארד אל בני יוסף ועליו שמע שחיה רעח אכלתהו
לשאול ולא בקבר אף ענינו אינו גיהנום כיו אליו לא ירד יעקוב בו
אם ענינו מות כלום/ אמות ואבוא בתכלית המות אשר בו
בני וכן במקום הזה שאול מות הוא או תכלית המות אשר בה
גם היה ישוע המשיח עד יום שלישי ולא תוכל לומר ל
תעזוב יפשי לקבר כי גיפו לבדו בקבר ונפשו כפרדש כמו
שאמר היום תהיה עמדי בפרדש.

כז

לא תתן/ כמו לא נתנו אליהם להרע חסודך/ הינו עצמי אשר לא תהו
בו גדול חסודך לראית/ בענון אקספרידי בלעז כמו ול
חסידי יראה מות והרצון בו לא תתן ששחתי בעפר כי אתה תחייני לראת
אשת והנה תקימני.

תוריעני אורה לשאול גם הוא לא ראה שחה ואחריו כן יספר תק'מרת
חיים מבית מהים כשאמר הודיעני אורה חיים כמו
תשיבנו אל חיי ארץ ומלת תודיעני ענינה ל'י אפס'ר

קומ'פלקתי בלעז ואחריו הזכיר את חיי ושמים כשאמר
שובע שמחות את פניך כי אחרי עלותו בשמים הודיעני
גם אכירי שובע שמחות ובאחרית גם הזכיר חיי אדרת
וממלכת על השמים ועל הארץ כשאמר נעמות בימינך
נצח כלום/תודיעני נעמות בימינך נצח והרצון כי אתה ל'א
לכך הקימתני מבית מהים אל חיי הארץ כי אם גם אל חיי

השמים אחרית אל חיי כבוד והדר אחריו ראותי
נצח שמך כי בגופי והוא נצח לעולם

עולמים

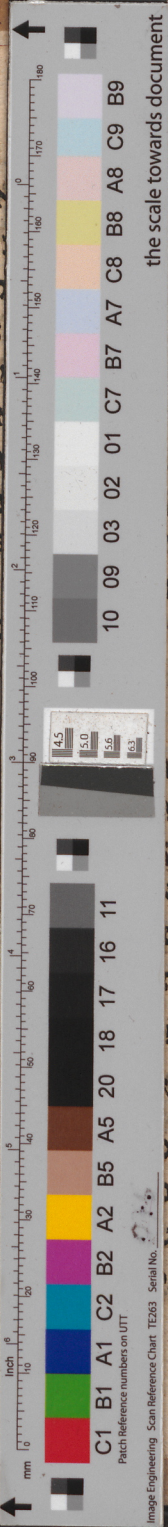

הוא וכל מלאכתו אשר בעבורה בא בארץ
אחנו ויראה את חליונו יש ה השמן ויצילנו
קרא אל אל שימרו אל יאכר ואל יואש
ליתו יסכול כל הצרות ויבלעמות לנצח וכן
אל/שם יהיה כאשר כתוב אל אלוים יהיה
ו/יש לאל ודיוכי לעולם במקרא שם יהיה
זמר מכאן גם פה קראו אל כי דבר לי כאילו
וקא אל אילו כלום/ אביר אתה שתוכר
נתה חייתו רגבר אק איל כמים נשפכתו
צמותו יש לבו כדוזג נמס בתוך מעי ויבש
ואתה גיבור איל לך יוכלת כך למען תהי
בר ושומרני וגו.

ד/ מענת תפלתו כלום/ לא ימיטו ולי
ל כן אל תבושני ושומרני כי גם חוסר
ז/ כמו כסתה כנפיק אחסה וחטעם כאשר
נפיר אמס כן אתה אלי מחסו ומחלתו לך
ני רעו ותקומינה ער'י כל הברואות ואפף
זקוני מכל מקום נס אני אל לברך כן גאסן
זרתי בצרות ההנה נמצאוני מאוד.

ל/ יהיה אדוני אתה שובתו כל עליך/ אמרת
וש רשי לכנסת ישראל אמר דוד יש עליך
אתה וגומ' וחוסף ד'א לאמור אמרת לוי
וכן מצינו ד'צמתו ותכל רוד ופתרונו ותכל
אמרת נפשו לוי/ וזה פירוש בעיני טוב כן
ז/ לפי התשללות חזמור כי הוא אמר
לווח

הוא
אחנו
קרא
ליתו
אל/שם
ו/יש
זמר
וקא
נתה
צמותו
ואתה
בר ושומרני

חיות
דך
אני
מני
אני
אמר

לש
לוי
נפשו
הוא